Arapçada Saatler

Arapçada saatler sıra sayılarından türetilmiştir. (الساعة) kelimesi dişil olduğu için sıra sayılarının dişilleri saatler için kullanılmıştır. Ancak “saat bir” kavramı için (الأولى) yerine “bir” sayısının yine Arapça asıl sayısı (الواحدة) kullanılmaktadır. Aşağıda saatlerin temel kullanım biçimleri verilmiştir:

01:00	(Saat bir)	السّاعةُ الوَاحِدَةُ
02:00	(Saat iki)	السّاعةُ الثّانِيَةُ
03:00	(Saat üç)	السّاعةُ الثّالِثَةُ
04:00	(Saat dört)	السّاعةُ الرّابِعَةُ
05:00	(Saat beş)	السّاعةُ الخَامِسَةُ
06:00	(Saat altı)	السّاعةُ السّادِسَةُ
07:00	(Saat yedi)	السّاعةُ السّابعةُ
08:00	(Saat sekiz)	السّاعةُ الثّامِنَةُ
09:00	(Saat dokuz)	السّاعةُ التّاسِعَةُ
10:00	(Saat on)	السّاعةُ العَاشِرَةُ
11:00	(Saat on bir)	السّاعةُ الحَادِيَةَ عَشْرَةَ
12:00	(Saat on iki)	السّاعةُ الثّانِيَةَ عَشْرَةَ

01:30	(Saat bir buçuk)	السّاعةُ الوَاحِدَةُ والنِّصفُ
03:20	(Saat üç yirmi)	السّاعةُ الثّالِثَةُ والثُّلُثُ (عِشرون دقيقةً)
04:15	(Saat dört çeyrek)	السّاعةُ الرّابِعَةُ وَالرُّبْعُ
05:10	(Saat beşi on geçiyor)	السّاعةُ الخَامِسَةُ وعَشْرُ دَقَائِقَ
07:40	(Saat sekize yirmi var)	السّاعةُ الثّامِنَة إلاّ ثُلُثًا (عِشرين دقيقةً)
08:45	(Saat dokuza çeyrek var)	السّاعةُ التّاسِعَةُ إلاّ رُبُعًا
09:50	(Saat ona on var)	السّاعةُ العَاشِرَةُ إلاّ عَشْرَ دَقَائِقَ

Saatlerin kullanımıyla ilgili bilinmesi gereken temel hususlar şunlardır:

1. Arapçada saatleri ifade ederken **"geçiyor/geçe"** anlamı tam saatle küsurat arasına konan (وَ) atıf harfiyle sağlanırken **"var/kala"** anlamı ise (إلاَّ) istisnâ edatıyla sağlanır.
2. Yirmi dörtlük saat diliminin Arapçada kullanılmadığı görülür. Aşağıdaki örnekte verildiği üzere "yirmi bir" ifadesi on ikilik saat diliminde olduğu üzere "dokuz" sayısıyla ifade edilir. Vaktin akşam ya da sabah olduğunu belirginleştirmek için ise "sabah" (صَباحاً), "akşam" (مَسَاءً), "öğleyin" (ظُهراً), "öğleden sonra" (بَعْدَ الظُّهْر), "öğleden önce" (قبل الظهر), "gece" (لَيْلاً) vb. zarflardan yararlanılmaktadır. Örnekler:
3. 21:15 (Saat akşam dokuzu çeyrek geçiyor.) السَّاعةُ التَّاسِعَةُ والرُّبُعُ مَساءً

   20:30 (Saat akşam sekiz buçuk.) السَّاعةُ الثَّامنةُ والنِّصفُ مَساءً

   08:30 (Saat sabah sekiz buçuk.) السَّاعةُ الثَّامنةُ والنِّصفُ صَباحاً
4. Arapçada saatlerle ilgili çoğu dilde bulunduğu gibi önemli iki soru tipi vardır:

   1. كَم السَّاعَةُ؟ (Saat kaç?)

      الساعة الخامسةُ. (Saat beş.)

   2. في أيِّ ساعةٍ؟ (Saat kaçta?)

      في الساعة الخامسَةِ. (Saat beşte.)
5. Saat ifadelerinde her zaman (الساعة) kavramı bulunmayabilir.
6. Saatlerin sayılarını oluşturan kısım, dilbilgisi açısından mufred sıra sayılarında olduğu gibi (الساعة) kelimesinin sıfatı hükmünde olup mu'rebdir.

Örnekler:

يُغَادِرِ القطارُ السَّرِيعُ في الساعةِ التاسِعةِ إلاَّ رُبْعاً صباحاً.

(Hızlı tren sabah dokuza çeyrek kala kalkıyor.)

كان موعدُنا معك في الثالثةِ والنصفِ بَعْدَ الظُّهْرِ.

(Seninle randevumuz öğleden sonra 03:30'daydı.)

يخرُجُ زوجي إلى العَملِ في الساعَةِ السابِعَةِ والربْعِ كلَّ صباحٍ.

(Eşim her sabah saat 07:15'de işe gidiyor.)

هو في العَمَلِ من الثامِنَةِ صباحاً إلى الخامِسَةِ مَساءً كُل يومٍ.

(O her gün sabah 08:00'den akşam 05:00'a kadar iştedir.)

تَسْتَيْقِظُ أمّي في السَّادِسَةِ إلاّ خَمْسَ دقائق كُلَّ صباحٍ.

(Annem her sabah altıya beş kala uyanır.)

السّاعةُ الآن الواحِدةُ ودقيقةٌ تماماً.

(Saat tam biri bir geçiyor.)

Öğrenme Çıktısı

3 1-10 arasındaki sayıları sıra sayısına dönüştürebilme, bunları cümle içinde kullanabilme ve günlük hayatta saati sorup söyleyebilme becerisi kazanabilme

Araştır/Tekrarla 3

Mufred sıra sayılarını (1-10), mufred asıl sayılardan ayıran en temel özellikleri belirleyip örneklerle açıklayınız.

İlişkilendir/Karşılaştır

Başta klasik "İ'râbu'l-Kur'ân" kitaplarından olmak üzere https://furqan.co/63/2 ve http://corpus.quran.com/wordbyword.jsp vb. sitelerden yararlanarak aşağıdaki ayetlerde geçen sıra sayılarını ve mevsûflarını i'râb özelliklerini inceleyip karşılaştırınız.

﴿فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ﴾

(Yâsin Sûresi 14)

﴿رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾

(Kehf Sûresi 22)

﴿وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى﴾

(Necm Sûresi 20)

Anlat/Paylaş

1-10 arasındaki sıra sayılarının ve saatlerin kullanımıyla ilgili öğrendiklerinizi kendi örneklerinizle arkadaşlarınıza anlatarak paylaşımlarda bulununuz.